

Zavod za kliničku imunologiju i reumatologiju ♦ Klinika za unutarnje bolesti
Klinička bolnica "Dubrava" ♦ Avenija G. Šuška 6 ♦ 10000 Zagreb

RAYNAUDOV FENOMEN KAO PRVI ZNAK MALIGNNE BOLESTI - PRIKAZ BOLESNICE

RAYNAUD PHENOMENA AS FIRST SIGN OF MALIGNANT DISEASE - A CASE REPORT

Anamarija Sutić ♦ Melanie Ivana Čulo ♦ Ana Gudelj Gračanin
Joško Mitrović ♦ Silva Pukšić ♦ Jadranka Morović-Vergles

Raynaudov fenomen se klinički manifestira kao oštro demarkirana promjena u boji kože prstiju u čijoj je podlozi pretjerani vaskularni odgovor na hladnoću ili emocionalni stres. Tipična epizoda je karakterizirana iznenadnom pojavom hladnih prstiju uz oštro demarkirano bljedilo i/ili cijanozu kože, a zagrijavanjem simptomi prolaze kroz 15-20 minuta. Kako ne postoji jednostavan test koji konstantno izaziva simptome, dijagnoza Raynaudovog fenomena se postavlja na temelju anamnestičkog podatka o iznenadnoj pojavi simptoma karakterističnih za Raynaudov fenomen.

U radu smo prikazali 59-godišnju bolesnicu koja je primljena u Kliniku zbog suspektnih ishemijskih promjena prstiju obje šake, više desne strane u sklopu novootkrivenog Raynaudovog fenomena. Anamnestički smo doznali da tijekom 3 tjedna pred prijam u bolesnice prsti šaka blijede, potom poplave uz intenzivnu bol. Tegobe su se izrazito pogoršavale na hladnoću. Inače, ostali anamnestički podaci neupadni, izuzev podatak o pušenju - bolesnica više od 30 godina puši više od 20 cigareta dnevno. Osim navedenih promjena na prstima šaka, bolesnica nije imala drugih tegoba, te je ostali fizikalni nalaz bio uredan. Odmah je započeto liječenje parenteralno glukokortikoidima uz značajan klinički boljitak i nastavljeno je intenzivno s dijagnostičkom obradom. MSCT torako-abdominalne aorte bio je ure-

dan, a MSCT-om toraksa utvrđen je u području lijevog donjeg plućnog režnja kavernozni infiltrat s izvlačenjem pleure koji je diferencijalno dijagnostički mogao odgovarati apscesu, tuberkulozi ili tumorskom procesu. Višekratno određivani upalni biljezi bili su u referentnim vrijednostima. Apirat bronha je bio bakteriološki sterilan, negativan na *M. tuberculosis*, a maligne stanice nisu nađene. Ambulantno učinjeni PET-CT ukazao je na patološki metabolizam glukoze u ekspanzivno-infiltrativnoj leziji u lijevom donjem plućnom režnju (ukazuje na malignu proliferaciju), a patološki metabolizam glukoze u području lijevog hilusa također upućuje na aktivnu malignu bolest. Pod kontrolom CT-a je učinjena transtorakalna punkcija tvorbe i citološki utvrđen adenocarcinom. S obzirom na stadij bolesti (T3N2M0) započeto je onkološko liječenje.

Iako Raynaudov fenomen može biti primaran, često je pridružen, a nerijetko je i jedan od prvih simptoma/znakova systemske upalne bolesti vezivnog tkiva. Kada se Raynaudov fenomen prvi put javi u dobi iznad 50 godina uz izrazito bolne epizode sa znacima ishemije tkiva ili kod pojave asimetričnog zahvaćanja prstiju, a posebice u muškaraca indicirana je šira dijagnostička obrada i zbog moguće maligne bolesti.

Ključne riječi: Raynaudov fenomen, maligna bolest